

omvang. Het blad geeft mee en daardoor heeft de wind geen vat op den boom zelf.

Je zoudt zoo denken, als de stormwind een peppel en een eik tegelijk te pakken heeft, dat dan in overeenstemming met de aloude poëtische overlevering de stoere eik rechtop blijft staan en de

Kort takje van den esp.

slanke popel needrig neerbuigt. Ten slotte wordt dan „de trotsche eik geknakt“.

In de natuur gaat 't echter juist andersom. De trotsche eik buigt, want de wind heeft veel vat op de dichte massa's der kortgesteelde bladeren. De peppel echter laat zijn blaren mee fladderen naar alle kant en hoeft daardoor lang niet zoover door te buigen als zijn buurman. Hij zou het trouwens ook niet kunnen, want in overeenstemming met die groote beweeglijkheid der bladeren is het peppelhout nu weer juist broos en van geringe stevigheid.

Het is wel aardig, eens op een plek waar veel loofhout staat, te letten op de uitwerking van den wind. Eigenlijk is iedere boomsoort in dit opzicht merkwaardig, want elke heeft zijn kunstjes en trucjes om van wind, zon en regen zooveel mogelijk voordeel en zoo weinig mogelijk nadeel te hebben.

Zeer zeker is de beweeglijkheid van de peppelblaren ook een middel om overtollig regenwater of dauwvocht kwijt te raken. Nog dezer dagen heb ik op een morgen gezien, hoe die blaadjes als kleine handjes van elkander de dauwdroppeltjes wegtikten.

En dan komt in de derde plaats — en dat is wel het allerlaatste nut dat je van beweeglijke vrouwentongen zoudt verwachten — de omstandigheid, dat door al het geratel ook alle kwade en venijnige invloeden worden geweerd.

Evenals de dauwdroppels tikken die bladeren ook schimmelsporen en insecteneieren van elkander af — ik heb 't gezien — en ook dit is een der

oorzaken, waardoor nog in hun herfst die tongen zoo goed hun bestemming kunnen vervullen.

Ge moet er eens op letten, ze zijn de moeite dubbel waard. Ik heb er lang niet alles van verteld. Er zitten aan die peppelbladeren en aan hun stelen nog allerlei merkwaardige vlekjes en knobbeltjes. Een heel interessante roode kleurstof schijnt er een bijzondere rol te spelen, vooral bij den zwarten en bij den Canadeeschen populier. De cellen van het grondweefsel en ook die van het steunweefsel zitten vol met kristallen. De abeel en de grijze populier houden er weer een merkwaardige beharing op na en zoo komt er geen eind aan de velerlei stof tot onderzoek.

Het best schiet je daarmee op wanneer je eerst uren lang gaat zitten snijden en microscopiseeren. Dan raak je tot wanhopens toe vol met allerlei details van structuur en samenstelling en dan moet je vanzelf wel naar buiten, om je door de tongen zelf de beteekenis van al die bijzonderheden te doen toefluisteren. Maar 't is een moeilijke taal, die ze spreken.

JAC. P. TH.

'T BENTHEIMER BOSCH.

(Vervolg van blz. 66).

De heele vlakte schijnt wel opzettelijk aangelegd en ingericht ter wille van 't wild en de zangvogels. Wij drongen een sparretjes-plantage binnen, en al dadelijk bij de allereerste struik, vlak aan 't voetpad, vloog er een vogeltje uit, een wijfjeskneu; zij streek angstig piepend neer op een struikje een eindje verderop en deed heel druk en zenuwachtig. We bogen de stijve sparretakken wat op zij en daar, op een meter hoogte, lag 't nestje met drie jongen er in; op den grond er onder lag een dood jonkie. We gingen dadelijk weg en het wijfje was al weer dichterbij en dekte de jongen warm toe. Onwillekeurig joegen we zoo verscheidene vogeltjes op. Ook een basterdnachtegaal, die had zijn nestje iets hooger gebouwd, maar toch zoo laag, dat wij er met gemak in konden kijken. Er lagen vijf heel kleine, innig mooie blauwe eitjes in; 't was zoo keurig mooi in een gaffel vastgezet, zoo netjes rondom afgewerkt en van binnen zoo mooi gevoerd met mos en witte haartjes, dat wij er, onder den indruk van die idyllische schoonheid, veel langer bij bleven kijken en er veel vaker bij terugkeerden dan 't vogeltje lief was; het werd er kwaad om en keef geducht tegen ons; 't was niet moedig genoeg, om op zijn mooie nestje te gaan zitten

zoolang wij er bij stonden, maar als wij op vijf pas afstand waren, wipte 't weer in zijn sparretje terug.

Een paar merels gingen te keer of ze ons te lijf wilden; wij lieten alle vogelhuishoudingen met rust en staken over in 't kleine bosch tusschen de stad en den westrand van de open vlakte; daar galmde 't van vinkenslag en boomklevergetjing, de bodem was er weer bedekt met klaverzuring, heksenkruid, viooltjes, springzaad en de gulden boterbloem, die merkwaardige van nature onvolledige ranonkel van 't vochtig bosch. Overal stonden staples van gekapt en gekloofd hout tusschen stutten en groote beuken en eiken lagen ontveld op bijl en zaag te wachten; nu was 't Zondag en de arbeiders sliepen eens lekker uit. Op een enkele drogere plek waar 't dalkruid bloeide, hadden bramen een rond plekje ingenomen van een meter of dertig in doorsnêe.

We waren nu eenmaal aan 't nestjeszoeken geraakt en, of Fohi 't had gelast, waarmee de dag begon daarmee ging 't voort. Als er hier vogels dicht bij den grond nestelden, dachten wij, kon 't alleen in die bramenhoek zijn. Wat zijn broedende vogels toch dom! Al was ons zwartkopje rustig

blijven broeden op haar eitjes en al had 't mannetje niet zijn best gedaan, om ons door zijn heerlijke fluittonen den anderen kant op te lokken, wij hadden 't nestje toch moeten vinden.

't Hing er zoo merkbaar op halve manshoogte en maakte zoo'n in 't oogvallend dichte dot in 't

ijle bramenweefsel, dat een kind 't moest opmerken.

Op tien pas afstand gaf onze kijker elke bijzonderheid van den bouw aan; 't waseen kunststuk, een lust om te teekenen; wij keken in 't glimmend vogeloogje onder 't donkere kapje en zagen 't vogeltje over den rand wippen; 't liet zich geluidloos in 't mos vallen en glipte als een schaduwvoort tusschen de bramen naar den doornheg die 't bosch omzoomt.

Dat speet ons, want we wisten, dat een zwartkopje evenals de andere grasmussen vaak 't nest met eitjes verlaat, als het bemerkt, dat

de eieren zijn aangeraakt. Misschien ook was 't een geluk voor 't dier, want nu ging 't allicht een veiliger plekje zoeken. Daarom besloten we ook maar de drie mooie eieren aan te raken en er een van mee te nemen als herinnering aan 't bekoorlijk nestje in de bramen.

Nog onvoorzichtiger had een bloedvink gebouwd

Een Merelnest op gehouwen stamstukken.

in een ijle haast bladerlooze meidoorn; drie meter boven den grond hing 't nest, van buiten met mos, veertjes en pluus bekleed, van binnen zacht gevoerd met fijn gras en hazenhaar; 't was waarschijnlijk uitgehaald.

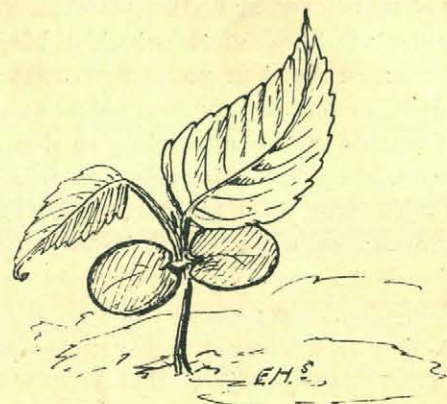
Maar 't allerdomste doen de merels, daar in Bentheim al net als in Artis en overal. Waar kun je nu een veiliger nest bouwen dan in een houtstapel? gesteld dat die niet wordt weggehaald? Daar zijn zoo vele diepe holten tusschen de ronde schorszijden en de kapvlakte van de gehouwen stamstukken. Wat deed nu onze merel? Die bouwde zijn nest op een eenigszins vooruitstekend stuk hout, niet eens beschut tegen loodrecht vallende regen, en zoo in 't oogvallend op 't witte hout, dat wij 't ook zonder zoeken wel hadden moeten vinden. Er zaten drie halfvlugge jongen in, die ons dom aanstaarden en eerst de oogen dichtknepen, als wij ze over 't kopje aaiden. Wanneer we ons een eindje verwijderden, kwamen beide ouders met voer aanvliegen, maar durfden toch niet op 't nest.

Toen we tegen achten voor goed uit 't nestenbosch weg gingen, om te gaan ontbijten, kwamen er een paar boerenjongens in; ze gingen blijkbaar de nesten inspecteeren, ze berekenden bij de merels, na hoeveel dagen de jongen geschikt zouden zijn, om mee te nemen.

Den voormiddag hebben we besteed met een tocht naar den westkant van het bosch; we gingen de stad door, den Zuiderzoom en den spoorweg langs aan den kant van Gildehaus, 't eerste station over de grens. Het bosch is aan die zijde veel wilder, 't geboomte ijler, het staat op heide, zand en hoogveen. Naald- en loofhout, meest eik en beuk, zijn er overal doorheen gemengd, het onderhout is meidoorn, slee en hazelaar, ook hulst en een enkele

taxus: op doode bast veel witte Hygrophorus.

De bodem is er, evenals in de Soerenschebosschen, bedekt met blauwe en roode boschbessen, die bloeiden beide volop; in de greppels stonden onze beide vleesch-

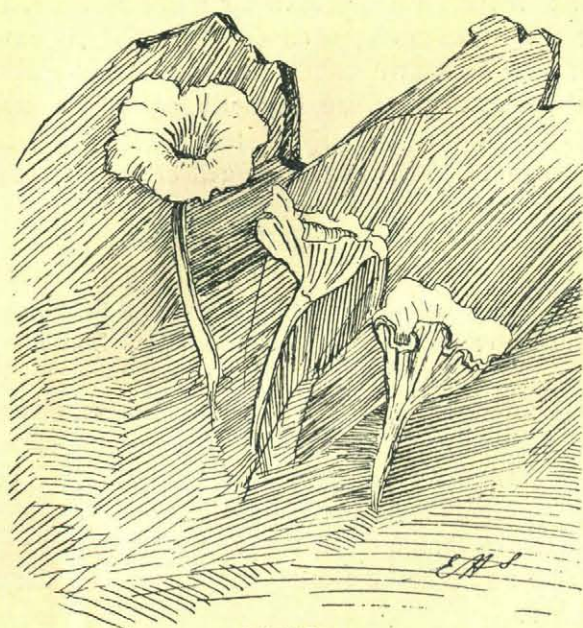
Kiemplant van Hagebeuk.

etende planten, 't vetkruid en hier en daar zonnedaauw; uit 't veenmos staken overal oranje zwammetjes op; *Mitrella*. Verbazend, zooveel hertesporen als er in den vochtigen grond geprent stonden, groote en kleine, van reeën denk ik. Op verschillende plaatsen stonden dan ook bordjes met "Schonung" en wij keken goed uit, telkens als we een hoek omsloegen, of er ook een hert in zicht kwam.

Dat gebeurde evenwel niet, wel vonden we weer vogelnestjes; eerst een van een gewone grasmusch, we zagen 't toevallig, doordat wij er vlak bij een boomkikker ontdekten, grasgroen op den grauwen grond. Dit grasmuschje kwam wel degelijk terug op 't nest, ofschoon wij de eitjes lang en nauwkeurig hadden bekeken, en 't heeft ook ons heel goed gezien, want 't bleef in de buurt; misschien stonden haar eitjes op uitkomen. We gingen een heel eind Noordelijk en sloegen een jagerspad in, dat Oostelijk liep en op den grooten weg uitkwam. Daar zagen we ons eerste hert, het liep rustig te laveien op den wegberm, tot 't ons in 't oog kreeg en met een paar sprongen weer in 't hout verdween.

Hier aan den open noordkant hadden we volop gelegenheid, de uitwerking van de nachtvorst te bestudeeren. Alle jonge eikenloten van 't hakhout, de roode zoowel als de groene, waren bevroren. Ook aan de jonge boompjes hingen heele twijgen slap neer; de jonge beuken waren al bruin-zwart; en uit de witte slap neerhangende loten van de fijne den droop een geel vocht. Maar berk en hagebeuk hadden niet 't minst geleden, zelfs de kiemplanten niet. Midden tusschen de treurig gehavende eikjes stonden de jonge berken en hagebeuken zoo frisch als 't maar kon.

Ook de beide volgende dagen konden wij telkens opmerken, hoe verschillend 't weerstandsvermogen van de planten tegen vorst is; daarbij trof 't ons dat planten, die wij als heel teer beschouwden om

Een witte Hygrophorus op schors.

hun fijn, dun blad, en hun lichtgroene kleur, volstrekt niet tot de zwakste in dit opzicht behooren. Zoo zeiden wij tegen elkaar, toen wij de eerste bevroren varens zagen, nu zal er van de fijne beukvarens wel niets over zijn. Dat was een verkeerde gissing; juist die fijne dingetjes hadden hoegenaamd niet geleden; en dat kan niet tot oorzaak hebben, dat ze lager of overdekt stonden en daardoor beschut werden tegen de sterke uitstraling in den helderen nacht; neen, de jonge mannetjes- en wijfjesvarens en de topjes van de oude ook, waren zwart en slap gevoren; er naast en er boven stonden op de steenige helling van de boschgreppel de gebogen en de rechte beukvarens, zoo fijn van steel en teer van blad, dat ze schijnen te zweven boven 't mos; er was geen slap puntje of bevroren slipje aan, hun groen leek ons frisscher dan vóór de vorst.

Op de volgende tochten doorkruisten wij 't bosch kris kras, door dik en dun. Op de wegen en slingerpaden was 't ons op de Pinksterdagen te druk. Den Zaterdag te voren hadden we alleen een paar wegwerkers ontmoet, en een klas jongens en meisjes van de mooie school in 't bosch van Bloemendaal bij Haarlem, die op schoolwandeling waren. Zondagmorgen en vooral Maandag was 't vol wandelaars en fietsers uit Enschedé en Oldenzaal en 's middags kwamen er de Bentheimers bij, maar die bleven in 't eigenlijke park.

Een prettige verrassing was 't een excursie van de Groninger en Twentsche natuurvrienden van de N. N. H. V. te ontmoeten, onder leiding van Dr. Burger uit Groningen en onzen Bernink uit Denekamp. We wandelden een eindje mee 't bosch in tot aan 't badhuis. Een van de deelnemers hoorde ik zeggen: „Kom B., wijs ons nu de zeldzame planten eens.“ 'k Vrees, dat 't Bentheimer Bosch in dit opzicht enkele van de heeren en dames heeft teleurgesteld. Als onze eenzame *Neottia* toevallig gevonden werd, zal dit wel de eenige zeldzaamheid zijn, die de Twentenaars niet reeds van eigen terrein kenden, en zelfs die is al bij Hengelo gevonden. Wij zijn dan ook maar niet verder meegewandeld, en hebben de begane en de gebaande wegen en paadjes gemedan, om wat intiemer kennis te maken met ingesloten en afgelegen gedeelten van park en bosch, wat met een club van dertig personen niet best gaat.

En we hebben iets heel intiems getroffen, maar iets heel dramatisch tevens. We volgden den zuidkant van de spoorlijn en geraakten al spoedig uit de bosschen op een reeks herteweiden door bosch ingesloten. Uit het hooge gras staken overal de hooge blauwe bloempluimen van 't kruipend zene-groen uit en daar weer boven uit zagen we opeens hals en kop van een fazant met de rood baaien oorlappen.

Ook hier troffen we geen buitengewoon zeldzame planten aan, alleen een enkele mannetjesorchis op een plek waar veel witte boschviooltjes stonden; dat zijn ook de eenige planten met een paar *Arnica*'s in knop, die wij meegenomen hebben; de witte viooltjes staan in den boschhoek van den Amsterdamschen Hortus, de wolverlei of 't valkruid, zooals *Arnica* voortaan moet heeten, op 't oogenblik in mijn tuintje.

Maar wij vonden er wel iets anders, onder groote emotie. Net waren we een hooge heg doorgekropen waar we een lijsternest bekeken hadden en over een poeltje gesprongen, toen we onder een groep oude knot-hagebeuken een groot wit dier in 't mos zagen wegduiken. We schrokken beiden en stonden onbeweeglijk, fluisterend: „Wat is 't?“ We konden niet eens gissen, wat 't wezen mocht. Een wit hert? Dat zou een al te wondere ontmoeting zijn! Maar dat duikt ook niet, dat loopt of springt weg. We zakten langzaam neer op de knieën en kropen voorzichtig voort, de kijker telkens gericht op de plek waar zich nog iets bewoog. Eindelijk kwam 't witte ding even boven 't gras uit, een bruine kop zat er op: 't was een hond, die nijdig de tanden liet zien. Hij loerde rond en sloep toen naar een plek iets dichterbij ons, daar pakte hij iets beet en sleurde 't voort; eerst dacht ik dat 't een haas was, maar met den kijker zag ik vlekjes en een wit staartje; het moest een heel jong hertje zijn. Wij sprongen op met groot kabaal, schreeuwden, sloegen met een stok op de plantenbus dat 't daverde. Even stond het beest, een groote leelijke bastaard-fox, in twijfel, of hij ons zou aanvliegen, en begon hij nijdig te huilen, daarop koos hij de wijste partij, want wij hadden flinke wandelstokken bij ons, en ging hij met den staart tusschen de beenen, nijdig omkijkend er van door.

Het hertje was dood, maar nog niet lang; één oog was er uitgevreten en de snuit was geknauwd, overigens zagen we geen wond. 't Was een akelig wee gezicht, die leege oogholte en de bloedende neus aan 't mooie kopje, 't leverkleurig lijfje met de witte stippen, nog niet geheel koud, de fijne pootjes gebogen, of 't weg wilde springen.

Wat zouden we er mee doen? Meenemen om te laten opzetten; ja, maar hoe 't te bergen. In ons hotel logeerde ook een houtvester en die zou letterlijk en figuurlijk er licht de lucht van krijgen. Zou hij ons gelooven op ons woord; konden wij bewijzen dat diertje niet gejaagd of gedood te hebben? Geen van beiden hadden lust te worden ingesperd op presumptie; ook was de plantenbus te klein voor 't dier. Dan maar begraven; takken, aarde en steenen op het graf gehoopt; in de hoop, dat de verwilderde hond het niet zou kunnen of durven opgraven.

Op den terugweg geraakten we door onze nesten-

zoekerij aan 't dwalen en we wisten weg noch steg; maar 't was nog lang dag, en ongerust waren we in het minst niet, want als er weer een trein voorbij snorde, zouden wij aan 't dreunen of 't fluiten onze richting kunnen bepalen. Nu vindt een verdwaalde natuurvriend altijd mooie plekjes, zoo ook wij. We kwamen te land in een dennenbosch bij een heel oud en vervallen huisje, een soort prieël of tuinhuis; 't Was met mos gedekt, waarin een winterkoning en een tuinfluiter nestelden; we durfden er niet in, omdat wij vreesden, dat 't verder in zou storten bij een aanraking, zoo hing 't dak op de twee overgebleven wanden; de bodem was er bedekt met maagdepalm, primula's en wijfjesvarens. Waarschijnlijk is 't een lichting met een verwaarloosde of verlate aanplanting; een wild hoekje waar jaren geleden cultuur met natuur hadden gestreden en de natuur de baas was gebleven.

We gingen er liggen wachten, tot een trein ons op weg zou helpen, want we waren al een paar keer in kring geloopt, we hadden den tijd en 't was hier woest mooi. Achter ons stonden een vijftal verbazend hoge dennen in een groep, naar schatting waren ze minstens veertig meter; vóór ons een stuk open lucht, zwak bewolkt en omlijst door hoge eiken, beuken en berken, den bodem gestoffeerd door lage sparren, waartusschen de vervallen hut stond.

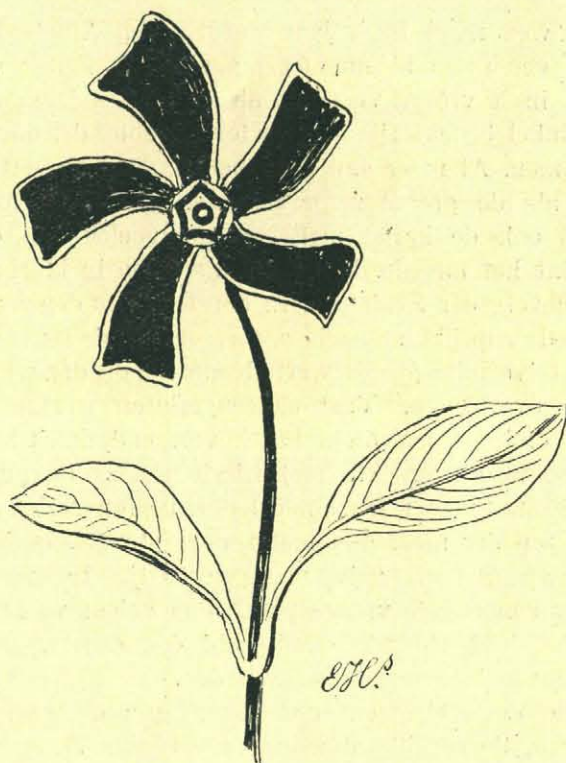
Eensklaps hoorden we geweldige wiekslagen boven ons; een paar groote vogels kwamen uit de ijle dennetoppen gevlogen en zweefden boven de vlakte; we sprongen op, om den kijker te grijpen, en meteen begonnen ze beide te cirkelen en te stijgen, hooger en hooger, tot ze nauwelijks zichtbare stippen waren.

Het waren roofvogels, dubbel zoo groot als sperwers; de vleugels vormden ongeveer het vliegfiguur van een buizerd en 't zullen dan ook wel buizerds geweest zijn, maar met zekerheid kunnen we 't niet zeggen; wij hadden nog maar zelden groote roofvogels gezien en de kijker bestreek natuurlijk alleen de onderzijde; die was wit met donkerbruine vlekken, strepen op de staart konden we niet onderscheiden.

We verborgen ons achter een walletje in de hoop, dat de roofvogels terug zouden keeren en hielden de hoge dennetoppen in den kijker. Eerst na een kwartier zagen we iets neerdalen uit de lucht, zoo snel, dat we de vogels niet goed in 't oog konden krijgen voor ze in de dennen neervielen. We kropen dichterbij en ja wel daar was 't nest, een groote takkenhoop niet ver van een top, waar de naalden dicht bijeen stonden. Ze kregen ons te gauw in 't oog naar onzen zin, en vlogen weer omhoog, maar nu waren ze met hun drieën. Waarschijnlijk ging dezen keer 't jong mee de lucht in.

We hebben tot in de schemering gewacht of de vogels terug wilden komen, maar 't bleef eenzaam bij 't nest. Een trein hoorden we niet, en we gingen op goed geluk zoo goed mogelijk in één lijn dwars door 't bosch; veel eerder dan we vermoeden konden stonden we op een goed onderhouden slingerpad, en een boom, waarop groene, roode en witte pijltjes geschilderd waren, bracht ons binnen 't kwartier in 't kuurpark.

Dat plekje hoop ik nog eens weer te gaan opzoeken; als ik 't niet terug kan vinden, is 't misschien beter, want voor de tweede keer zou 't kunnen tegenvallen, dan is de romantische dunk

Maagdepalm.

die ik er nu van heb, bedorven. Maar de herinnering aan ons driedaagsch Pinkster-tochtje door 't Bentheimer bosch zal wel altijd een aangename blijven. Wat ik beide keeren al vermoedde, toen ik telkens een paar uur in Augustus er ter loops kennis mee maakte, is bewaarheid. 't Is een vorstelijk grootsch bosch, vol afwisseling, heerlijk om er te wandelen, te studeeren en te teekenen, maar wie er om botanische zeldzaamheden heen wil, kan wel, denk ik, thuis blijven. Of er voor een entomoloog niets bijzonders te halen valt, weet ik niet; wij hebben haast geen insecten gezien; 't was er te koud voor; ons verzameldoosje bevatte alleen een vlieg, de wollenzwever, Bombylius, een Armadello of miniatuur-gordeldier en een rood met zwarte boomwants.

Maar wel weet ik, dat er verleden jaar in de zomervacantie vlak bij 't station en in 't park (veel

verder ben ik toen niet geweest) heel veel vlinders vlogen o. a. weerschijnvlinders, de ijsvogel en de rouwmantel. In elk geval, al is 't alleen om gewone boschplanten en dieren, vooral om de paddestoelen en zangvogels is 't bosch waard door ons bezocht en bestudeerd te worden, even goed of 't tot ons landje behoorde.

E. HEIMANS.

ALS DE ZULTE BLOEIT.

Twee maal in 't jaar wordt er bij Amsterdam een groot bloemenfeest gevierd. 't Eerste valt in 't vroege voorjaar, als de landen langs den Schinkel bedekt zijn met 't levend goud der dotterbloemen. Al meer dan eens heb ik daarvan verteld. En als de groote zomervacantie voorbij is, maar toch ook de herfst zich nog niet voelen laat, dan begint het tweede. Dan komt de zulte in bloei aan de oevers der Zuiderzee. In den loop van den zomer zijn de saprijke stengels opgerezen uit de rozet van spartelvormige gladde wortelbladeren; die den winter door overbleven. Vast aaneengesloten werkten ze zich omhoog, een dicht bosch vormend, dat 't heele grijze wad overdekte met frisch groen. En nu de groeizame zomer ten einde loopt, beginnen zich aan den top der meer dan meterhooge stengels delichtblauwpaarse sterretjes met gele hartjes te openen, eerst een enkele vroege plant, dan volgen er meer, totdat 't heele wijde zulteland één groote, zacht wiegende bloemenzee is geworden.

De dotterbloemen met haar groote botergele kelken, de saprijke donkergroene bladen en de van jong leven zwellende stengels hooren geheel in de lente thuis, in den tijd van overmachtig uitbotten in kwistige vruchtbaarheid. Ze hóóren bij de zwoele, vochttragende westenwinden en de gezwollen wolken, zwaar van regen, die langzaam voortdrijven, en als we ze in 't najaar soms voor de tweede maal bloeiend vinden, dan is 't of we weer van den hoogen hemel 't mateloos jubelen der leeuweriken hooren en of in de blauwe verten weer verward kiviets- en gruttogeroep wemelt.

Maar de teere zultebloemen hooren bij den lichtblauwen hemel en de ijle lucht van een helderen najaarsdag, als zoo vreemd uit een heg 't rille murmelen van een roodborstje de roerloze stilte breekt of nog eenmaal de merel boven in een boom zijn zuivere fluittonen laat vloeien. Voor 't laatst vliegen de zomersche kapellen en gaan te gast op 't zoete vocht, dat druipt uit de wond van een blankschilferigen berkenstam. Maar tegen den avond, als de zon wegzinkt en de heele westelijke hemel

in vuur staat, doet zich de najaarskoude voelen en alles zoekt een schuilplaats voor den nacht.

Van dat alles is de zulte een voorbode, doch als zij bloeit is 't zoo ver nog niet. De zon schijnt nog warm en talloze insecten omfladderen de honingrijke bloemen. 't Is een rijk feestmaal voor de bonte atalanta's en de dikke bedvijvige hommels, die driftig de gouden kelkjes der buisbloemen een voor een afwerken en dan brooddronken gonzende wegzeilen over de zacht deinende bloemenzee, de moeite niet nemend den tong in te trekken, die languit omlaag hangt. Duizenden lichte sterretjes lokken hem van alle zijden, terwijl hij voortzoemt, de vleugels flikkerend in 't zonlicht, en waar hij zich ook neerlaat, steeds komt hij terecht op één ervan. En elk sterretje heeft een gouden hartje, dat bestaat uit vele gouden honingbakjes met fijn gekartelde randjes en gevuld met zoeten nectar. In honingrijkdom kan de zeeaster wedijveren met de heidevelden, en evenals tegenwoordig de bijenkorven naar de bloeiende heide vervoerd worden, opdat daar de bijen voor 't laatst nog eens een rijken honingoost binnenhalen, zoo zonden vroeger de Friesche bijenhouders jaarlijks vele korven per schip over de Zuiderzee naar 't Koegras, dat toen nog niet omdijkt was en geheel vol stond met onze eenige inlandsche aster, de zulte.

Ook hier bij Amsterdam profiteeren de honingbijen ervan, maar veel worden ze hier niet gehouden, en 't zijn meest wilde insecten, die erop te gast gaan. Zoo wemelt het er vaak van de pistooltjes of gamma-uiltjes, kleine nachtvindertjes, met een licht figuurtje op de vleugels, waarin men een pistool of de Grieksche letter γ zien kan. Hoewel 't nachtvinders zijn, fladderen ze hier vroolijk rond tusschen de vuurvlinders, dagpauwoogen, distelvlinders, vossen en atalanta's, al is 't wel te merken, dat ze 't felle zonlicht mijden en zooveel mogelijk lage bloemen bezoeken in den schaduw der groote. Ook van bloemenvliegen wemelt 't hier natuurlijk, zooals de algemeene *Eristalis arbustorum* en *Er. intricarius* in zijn fluweelbruine pak, de mooi geteekende *catabomba*, de groenglanzende *lucilia's* en nog andere. Over den grond vliegen op open zonnige plaatsen zandloopkevers (*Cicindela maritima*) voort.

Naast zulte komen hier voor: *Salicornia herbacea*, *Cochlearia officinalis*, *Phragmites communis*, *Glyceria distans*, *Juncus Gerardi*, *Glaux maritima*.

Maar datgene, waardoor Zeeburg toch nog 't meest aantrekkelijk is, in dezen tijd vooral, zijn de vogels. In een vorig stuk heb ik hierover reeds veel verteld en tevens beloofd, met den lezer ook eens naar 't zulteland te gaan. Die belofte wil ik nu vervullen, maar vooraf moet ik voor één ding waarschuwen. In mijn stuk: „Vogels op Zeeburg”, maakten we eenige denkbeldige wandelingen om den Diemer